

Мереке шуағы

Наурыз – Ұлыстың ұлы күні

Сәрсенбінің сәтінде таң нұры жердің бетін өбіп, сәулесі жарқырай шашылғанда Өз-Наурызды қарсы алуға қала тұрғындары мен алыстан ат арытып келген қонақтар орталық саябаққа бет алды. Ақ түйенің қарны жарылған күні жұртшылықты мерекелік көңіл-күй мен ақ шаңқан киіз үйлер күтіп тұрды. Бозала таңнан бастап, қала аспанында наурызға арналған көңілді әндер мен күйлер қалқыды. Қалың көпшіліктің көзайымы болған Наурыз мерекесі «Қош келдің, өз Наурыз!» атты театрландырылған музыкалық композициямен басталды.

Орталық саябақта жиналған халықтан ине шаншар жер болмады. Халықтан сүйінші сұраған қара өлеңмен бірге «Аңыз» хореографиялық бишілер тобы мың бұралса, «Қайран жастық» ардагерлер ансамблінің ақ жаулықты аналары «Ұлыс оң болсын! Ақ мол болсын! Той тойға ұлассын! Наурыз тойы құтты болсын! Ел іргесі аман болсын! Ырзық – несібе мол болсын! Дастарханымыз мол болсын! Алла құдай жар болсын!» деген ақ тілекпен ортаға табақ толы шашуларын шашты.

Аппадан денсаулық, Пайғамбардан шапағат, Қыдырдан бата, данадан өнеге, батырдан сауға, аңшыдан сыралғы, аурудың көңілін, жетімнің жай-күйін, олжадан тәбәрік, қонақтан бұйымтай сұрайтын дәстүрмен сахнаға көтерілген Қыдыр бабаның батасынан кейін көңілді ән мен биге кезек берілді. Дәл осы күні халықтың аузында жалғыз ғана тілек болды. Ол – «күн мен түннің теңеліп, тіршілік көзі бүршік жарып, әсемдікке оранатын, адамдардың аузы аққа тиип, жер үстінде шаттық орнайтын, ынтымақ пен ырыстың мейрамы – Ұлыстың Ұлы күні құтты болсын!» деген ақжарма ниет еді.

Халқымыздың ізгі ниетпен, үлкен үмітпен, ақ тілекпен қарсы алатын, ғасырлар бойы сақталған рухани құндылығы, өнегеге толы құрыпы көрінетін Ұлыстың ұлы күні Наурыз мерекесінде аудан әкімі Ерлан Бейсембайұлы халыққа өзінің ыстық ықыласын білдірді.

– Қымбатты жерлестер! Ардақты ағайын! Көнеден керуен тартқан, көшелі үміт пен селкеусіз сенімнің

символына айналған, жаңару мен жаңғырудың жаршысы Ұлыстың Ұлы күні – Наурыз мерекесі құтты болсын! Бұл – күн мен түннің теңелетін, табиғат-ананың түлейтін шағы, ақтың молаятын, пейілдің кеңейетін кезі. Нағыз Самарқанның көк тасы жібітін ерекше күн.

Биылғы жылы өз-Наурыздың қарсаңында қоғамдық-саяси маңызы зор науқан – барлық деңгейдегі депутаттардың сайлауы өтті.

Ертең иісі мұсылман баласының ардақ тұтар асыл күндері, айлардың сұлтаны – Ораза да басталады. Осылардың қай-қайсының болмасын астарында бір ортақ дүние бар. Ол - ертеңгі күнге деген елдің үкілі үміті мен селкеусіз сенімі. Іргесі сөгілмес бірлігі мен ырысы төгілмес тірлігі дер едім. Ардақты ағайын!

Мереке құтты болсын! Ұлы Даланың ұлық мейрамы отбасымызға орасан шаттық, көл-көсір несібесімен келгей! Еліміз аман, іргеміз бүтін болсын! Төрімізге озған Жаңа жыл Отанымызға ырыс-ынтымағын, заманымызға тыныштығын әкелсін. Ұлыс оң, ақ мол болсын! – деді.

Наурыз мейрам жүректерге нұр сепкен, нұр сепкен, Маңдайымнан сүйіп жатыр нұр көктем Жарығыңмен, шуағыңмен Күн-Ана, Алып келдің жер бетіне гүл көктем – деп жырлаған ақындардың сөзінен кейін наурыз – думан мерекесі әрі қарай қыза түсті. Әжелер арасында халық әндерін айтудан өткен жарыс мерекенің көркін қыздырды. Бақтарын сынап ортаға

шыққан ақ жаулықты әжелер «Беу, айдай», «Бір бала», «Сәулем ай», «Өгугай», «Угәйім-ай» халық әндерін нақшына келтіріп орындап, әдемі шырқап шықты. Бұл күні әжелердің барлығы да жеңімпаз атанып, сый-сыяпаттан құр алақан қалған жоқ.

Әжелердің әнінен кейін ортаға самаурын қайнатуға шыққан жігіттердің де өнері жерде қалған жоқ. Азуын айға білеген арыстан жүректі, оң қолында жолбарыстың, сол қолында қабыланның күші бар 5 жігітті ортаға самаурын тұтатудан жарысты. Жігіттердің самаурындары қайнағанша кезек әнге де келіп жетті. «Шәй ішіп кетсең қайтеді?» әні орындалып біткенше білектілердің мықтысы самаурынын қайнатып та үлгерді.

Келесі кезекте көктемнің нәзік гүліндей құлпырған құлыншықтарымен қыздарымен бірге күннің шуағындай мейірім төккен бес ардақты ана «Алтын оймақ» ойынына шақырылды. Ойын ередесі бойынша қыз балалар ине сабақтап беріп тұрса, аналары құрақтарды құрайтын болды.

Құрақ құралып біткенше «Сұлу қыздар», «Наурыз – көктем» секілді көңілді әндер шырқалып, көрерменнің көңілін бір серпілтіп тастады.

Жиылған қауым Ұлыстың ұлы күнінде ақ шаңқан киіз үйлерде наурыз көжеден дәм татып, салт-дәстүрлерді тамашаласа, ән-мен бидің, күй мен жырдың кезегі өнер мектебінде жалғасын тапты. Бұл күні шаһар аспанында әуелеген әндер ғана қалықтады.

Меруерт АРҒЫН.

Ойтолғам

Жылдың басы hәм жасы

Құрманғазы ӨТЕБАЙ

Көк Тәңірі. Асқақ Алтай. Бөрілі байрақ. Темір Түрік. Жеті қазына. Жер-жаһан. Бағзы заманда бабалар мен ежелер Арқайым сынды қалаларда салтанат құрғанда әлемнің жетінші кереметі Хеопс пирамидасы салынатын жазық сахара шөл емес, гүлге оранған жерұйық болатын. Бұған да алты мың жылдай уақыт өтіп, ақиқат әпсанаға айналыпты. Бүгінгі әңгіме – сол көне мәдениетін жадынан шығарып алған қазақтың бұрынғы Жыл басы мен оның тарихи жасы нақында.

4- бет

Қойылым

Сәкен театры Қарқаралыда

Шолпан Жандарбекова атындағы Қарқаралы мәдени-сауық орталығында "Ұлтқа қызмет" тарихи деректі драмасы сахналанды.

С.Сейфуллин атындағы Қарағанды академиялық драма театрының қойылымы көрермендер көңілінен шықты. Алаш зиялыларының азаттық күресі бейнеленген "Ұлтқа қызмет" атты драмасы жоғары деңгейде сахналанып, көрерменнің ризашылығына бөленді.

Алғаш Қарқаралы сахнасында қойылған туынды көрерменге ерекше әсер етті. Әр сәтті суреттеме, тартысты тұстарында көрермен қошемет көрсетті. Әлихан мен Ахмет, Әлімхан мен Міржақып, Жақып және басқа да тарихи тұлғалар ұтымды кескінделген.

Қазақстанның еңбек сіңірген әртісі, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты, театр тарланы Кеңес Жұмабеков ағамыз бастаған актерлер тобының күрделі образдарды шебер сомдауы ерекше.

Алаш арыстарының азаттыққа ұмтылған күресі, замана келбеті, ұлтшылдық пен қайтпас қаһармандық, туған жер мен елге деген қалтқысыз қызмет деп суреттелген. Қойылымның режиссері Айдын Салбан.

Қарқаралы аудандық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі

Кіл мықтыда кім мықты?

Ұлыстың ұлы күнін Қарқаралы қазағы әдет-ғұрып, салт-дәстүрмен сабақтастыра қарсы алды. Көне шаһардың орталық саябағында киіз үйлер қанат жайып, ақ дастархан дәмі әмбеге ұсынылды. Өнермен өрнектеліп, әуенмен әдіптелген мерекелік бағдарлама да халықтың көңілінен шықты.

Ал орталық саябақтың келесі беткейінде ұлттық ойындар мен мерекелік спорттық шаралар да ұйымдастырылды. Білекті әрі жүректі балуандар арасындағы сайыс тартысты болды. Кіл мықтының ортасынан тек шын мықтылар ғана жеңіске жетті. Қол күресі, сілтемеге тартылу, кір тасын көтеру, арқан тартысы

және қой көтеруде жиналған көпшілік қалыс қалмады.

Дәл осы күні Егіндібұлақ ауылында волейболдан аудандық бәсеке байрағын көтерді. Жарысқа 13 команда қатысып, бақ пен бапты сынасты.

Нұр төккен наурызда қолғап түйсітіруден 2011-2012 жылы туған және

2013-2014 жылы туған жасөспірімдер арасындағы аудандық біріншілікті де атап өткен ләзім. Жарыс екі күнге созылды. Мұнда Аппаз, Нұркен, Теректі және Қарқаралы қаласының командалары өзара сынға түсті.

Қарағайлы кентінде көкпаршылар жердің апшысын қуырды. 1 ші орынды Қарағайлы командасы еншілесө, 2 орынды Балқантау командасы місе тұтты. Жеңістің үшінші тұғырына Қарқаралы командасы табан тіреді.

Меруерт АРҒЫН.

2023 жылғы 19 наурызында өткен Қарқаралы аудандық мәслихатының депутаттарын сайлау нәтижелері туралы хабар

С а й л а у округінің №	Округтегі сайлау учаскелер саны	Округтегі сайлаушылар саны	Округ бойынша алған бюллетендер саны	с а й л а у бюллетендер а л ғ а н сайлаушылар саны	С а й л а у ғ а қ а т ы с қ а н сайлаушылардың саны	%	Кандидаттың А.Т.Ә	Кандидаттарға б е р і л ғ е н кандидаттардың саны	%	Жамасыз деп т а н ы л ғ а н бюллетендердің саны	Сайланған депутаттың А.Т.Ә., туған жылы, лауазымы, жұмыс орыны, тұрғылықты жері, кім ұсынды
№ 1	1	1 595	1 611	469	469	29,40				0	
Мәди сайлау округі							Акатаев Айтбек Қудайбергенович	333	71,00		Акатаев Айтбек Қудайбергенович 1961 ж. т. , «АМАНАТ» партиясы қоғамдық бірлестігінің Қарқаралы аудандық филиалы, төраға, Қарағанды облысы, Қарқаралы ауданы, Қарқаралы қаласының тұрғыны, «АМАНАТ» партиясы ұсынды.
							Мержакупов Аян Джумағалиевич	71	15,14		
							Ташенов Нуржан Алтынбекович	65	13,86		
							Бөріне қарсымын	0	0,00		
№ 2	1	1 569	1 585	404	404	25,75				0	
Әубәкіров с а й л а у округі							Абишева Жанайым Амангелдиевна	41	10,15		Оспанов Саят Кайратович 1973 ж.т., «М.Әдекенов атындағы Қарқаралы ауылшаруашылық колледжі» КМҚМ, директор, Қарағанды облысы, Қарқаралы ауданы, Қарқаралы қаласының тұрғыны, «АМАНАТ» партиясы ұсынды.
							Оспанов Саят Кайратович	301	74,50		
							Хасенов Амантай Муратович	62	15,35		
							Бөріне қарсымын	0	0,00		
№ 3	1	1 524	1 539	648	648	42,52				0	
Жәнібеков с а й л а у округі							Әбжан Мағжан Дулатұлы	181	27,93		Хасен Айбол Болатұлы 1995 ж.т., ЖК «Игликова», жеке кәсіпкер, Қарағанды облысы, Қарқаралы ауданы, Қарқаралы қаласының тұрғыны, «Ауыл» партиясы ұсынды.
							Бейсенқұлова Жадыра Өмірзаққызы	78	12,04		
							Хасен Айбол Болатұлы	389	60,03		
							Бөріне қарсымын	0	0,00		
№ 4	2	1 598	1 614	483	483	30,23				34	
Абай сайлау округі							Абишева Назым Болатовна	75	16,70		Мусағалиев Галим Мусағалиевич 1965 ж. т. , «Қарқаралы Су» КММ, басшы, Қарағанды облысы, Қарқаралы ауданы, Қарқаралы қаласының тұрғыны, Өзін-өзі ұсынды.
							Даулетбаев Азамат Сембырович	101	22,49		
							Мусағалиев Галим Мусағалиевич	229	51,00		
							Бөріне қарсымын	44	9,80		
№ 5	3	1 894	1 913	1 056	1 056	55,76				0	
Металлург с а й л а у округі							Аукешова Анар Дайрбековна	133	12,59		Тыныбекова Умсынай Салыковна 1981 ж. т. , ЖШС «Қазақмыс Корпорациясы», еңбек ақы есептеу және еңбек бөлімінің басшысы, Қарағанды облысы, Қарқаралы ауданы, Қарағайлы кентінің тұрғыны, «АМАНАТ» партиясы ұсынды.
							Конурова Анар Сериковна	166	15,72		
							Тыныбекова Умсынай Салыковна	757	71,69		
							Бөріне қарсымын	0	0,00		
№ 6	3	1 812	1 830	892	892	49,23				0	
Мектеп с а й л а у округі							Асқар Қуаныш Төлешұлы	582	65,25		Асқар Қуаныш Төлешұлы 1992 ж.т., «Бүркітті ауылының №20 ЖББМ» КММ, тарих пені мұғалімі, Қарағанды облысы, Қарқаралы ауданы, Бүркітті ауылының тұрғыны, «АМАНАТ» партиясы ұсынды.
							Мурсалимов Мереке Елубаевич	163	18,27		
							Шакаман Айнұр Саматқызы	147	16,48		
							Бөріне қарсымын	0	0,00		
№ 7	3	1 751	1 769	893	893	51,00				0	
Қазыбекби с а й л а у округі							Байназарова Гульмира Оралбековна	611	68,42		Байназарова Гульмира Оралбековна 1970 ж. т. , «Егіндібұлақ ауылының К.Смайлов атындағы №43 ЖББМ» КММ, директор, Қарағанды облысы, Қарқаралы ауданы, Егіндібұлақ ауылының тұрғыны, «АМАНАТ» партиясы ұсынды.
							Енсебаев Нурлан Избасарович	191	21,39		
							Рашев Қуаныш Бақытович	91	10,19		
							Бөріне қарсымын	0	0,00		
№ 8	7	1 711	1 728	1 319	1 319	77,09				0	
Бесоба с а й л а у округі							Желдыбаева Алпысбаевна Аимгуль	245	18,57		Сапаров Биржан Сағынбаевич 1973 ж.т., «Тегісшілдік ауылының №6 ЖББМ» КММ, тәрбие жөніндегі директордың орынбасары, Қарағанды облысы, Қарқаралы ауданы, Тегісшілдік ауылының тұрғыны, «АМАНАТ» партиясы ұсынды.
							Жидебаева Сауле Ауезовна	230	17,44		
							Сапаров Биржан Сағынбаевич	844	63,99		
							Бөріне қарсымын	0	0,00		
№ 9	5	1 618	1 634	1 078	1 078	66,63				0	
Көктас с а й л а у округі							Абдрахманов Абзал Саментасевич	427	39,61		Хумурзаг Нурбек 1992 ж.т., «Қазақстан темір жолы» АҚ, Қарағанды қаласы, Сортировка ст., ауыр жүк тасымалдау вагонының бақылаушысы, Қарағанды облысы, Қарқаралы ауданы, Көктас ауылының тұрғыны, «АМАНАТ» партиясы ұсынды.
							Акимова Сауле Қуанышевна	167	15,49		
							Хумарзаг Нурбек	484	44,90		
							Бөріне қарсымын	0	0,00		
№ 10	6	1 722	1 739	1 125	1 125	65,33				0	
Нұркен с а й л а у округі							Байтуллин Нурлан Мадигалиевич	829	73,69		Байтуллин Нурлан Мадигалиевич 1967 ж.т., «Қарқаралы спорт клубы» КҚКМ, басшы, Қарағанды облысы, Қарқаралы ауданы, Қарқаралы қаласының тұрғыны, «АМАНАТ» партиясы ұсынды.
							Кизкин Айдар Саулебайович	125	11,11		
							Копжасарова Гульжан Сайбековна	171	15,20		
							Бөріне қарсымын	0	0,00		
№ 11	11	1 608	1 624	1 335	1 335	83,02				0	
Айнабұлақ с а й л а у округі							Бакенов Рымбек Замашович	154	11,54		Жумашев Асылназ Алтынбекулы 1985 ж. т. , «Асарстрой КЗ» ЖШС, директор, Қарағанды облысы, Қарқаралы ауданы, Өсібай ауылының тұрғыны, Өзін-өзі ұсынды.
							Жумашев Асылназ Алтынбекулы	1 020	76,40		
							Камалиев Бакытжан Серикбекович	161	12,06		
							Бөріне қарсымын	0	0,00		
№ 12	8	1 807	1 825	1 274	1 274	70,50				0	
Аманжолов с а й л а у округі							Арипова Мейізгуль Саятовна	215	16,88		Райымбеков Улан Тулеуханович 1986 ж. т. , «Төлеухан» ШҚ, басшы, Қарағанды облысы, Қарқаралы ауданы, Сарыобалы ауылының тұрғыны, Өзін-өзі ұсынды.
							Бахтияров Нурлан Жанабергенович	132	10,36		
							Райымбеков Улан Тулеуханович	927	72,76		
							Бөріне қарсымын	0	0,00		

Құттықтаймыз!

Қарағайлы кентінің тумасы, кішкентай азаматымыз **Әмре Біржанұлын** сәуірдің 4 жұлдызында 1 жасқа толуымен құттықтаймыз! Бүлдіршінге ұзақ өмір, өміріне көркем көңіл тілейміз. Ата-анасы мерейлі, ағайын-жұртқа пейілді болғай. Тәй-тәй басқан әр қадамың оң болып, Алла тағала саған арыстанның денсаулығын берсін! Ақ қанат армандарың биікке самғап, өміріңнің көгінен орын ала берсін. Тек шаттыққа толы күндер кешіп, бағыңда бақыт құсы сайрап, сәулетіңе сай дәулет орнасын. Адамгершілігі мол, ақкөңіл және жігерлі жігіт болуыңа тілектеспіз.

Тау суындай таусылмас қайрат,
Сыр суындай сарқылмас жігер,
Гүлдей жайқалған ғұмыр,
Гүлдей тербелген өмір тілеймін!

Ізгі ниетпен: **нағашы атасы – Сағынали.**

Құттықтаймыз!

Борлы ауылының тумасы, отбасымыздың төп-төтті ханшайымы, көз қуанышымыз **Тіләш Мира Ерсінқызы** 27 сәуір күні 1 жасқа келеді. Тәй-тәй басқан қадамы құтты болсын! Сәбімізді туған күнімен шын жүректен құттықтаймыз!!! Кішкентай қызымызға өмірдегі бар жақсылықты тілейміз. Ортамызда аман-есен жаздай жадырап, гүлдей құлпырып жүре берсін! Көңіліңіз көктемнің шуақты күніндей болып, жылы жүзінен күлкі кетпесін. Ең бастысы, қырандай самғап, алыстарды көздеп, биіктерді бағындыратын үлкен азаматша болсын. Өміріңнің қыры қашан да жайқалып, гүлдей берсін! Өмір жолыңа, әр басқан қадамыңа Алланың нұры жаусын!!!

Көктемнің күлмідеген күні болшы,
Өмірдің шешек атқан гүлі болшы,
Қуанышты, көңілді өмір сүріп,
Өмірде ең бақытты жандардың бірі болшы!

Ақ ниетпен: **нағашы атасы – Сағынали.**

Құттықтаймыз!

Қарқаралы қаласының тұрғыны, аяулы ана, асыл жар, сыйлы қызметкер **Әбікен Айнұр Нұрланқызын** мерейлі 40 жасымен шын жүректен құттықтаймыз! Осы қуанышты күні сізге деніңіздің саулығын, шаңырағыңызға ырыс байлығын, жүрегіңізге мәңгі жастық жалынын, көңіліңізге сезімнің шалқыған шаттығын тілейміз. Әрдайым осы тыңғылықты да тындырымды қалпыңыздан танбай, табыстан табысқа жете беріңіз. Отбасыңыздан ынтымақ, басыңыздан бақ таймасын! Көңіліңіз ғұмыр бойы көтеріңкі болып, өмір айдынында қайғы-мұңды білмей, еркін жүзе беріңіз. Дос-жаран мен туған-туыс алдында абыройыңыз әрдайым артып, аңсаған арманыңыздың асуларына жете беріңіз!

Құтты болсын келген туған күніңіз,
Тілекші көп, бізде соның біріміз.
Ортамызда жанашыр боп жүресіз,
Болғаннан соң бірге шыққан түбіміз.

Үзілмесін өміріңнің жыр – өні,
Бақытыңның өрге тартып бұлағы.
Еңбегіңнің тек зейнетін көре бер,
Келер күннің сәулелі боп шуағы.

Ізгі ниетпен: **Мақпал Несипбековна, Бақыт Амангелдиевна, Жанара Мирашовна, Алтын Ясыновна.**

Балаларға базарлық

«Ойыншықтар оянғанда»

Ш.Жандарбекова атындағы Қарқаралы мәдени-сауық орталығында бүлдіршіндерге арналған "Ойыншықтар оянғанда" қойылым сахналанды.

Бала – біздің болашағымыз десек, ел ертеңін сеніп тапсыратын жас буынды рухани бай, патриот етіп өсіру басты мақсатымыз. Ұялы телефон, планшет сынды заманауи гаджеттер санасы қалыптасып үлгермеген баланың денсаулығына зиян тигізіп, уақытын ұрлап, оқу-білімге деген құштарлығын құртатын ұялы телефон, планшет сынды заманауи гаджеттердің орнын алмастыратын ойыншықтарды насихаттай отырып, балаларды театрға тәрбиелеуді алдарына міндет еткен Қарағанды облыстық С.Сейфуллин

атындағы қазақ академиялық драма театры ұжымы екі күн бойы Қарқаралы және Қарағайлы кенті мәдениет үйі сахнасында балаларға арналған қойылым ұсынды. Бүлдіршіндер көтеріңкі көңіл-күймен тамашалаған қойылым ата-аналар мен балақайлар, балалар мен ойыншықтар арасындағы достық пен мейірім мәселесін көтерді. Қойылымды көрген балақайлардың көкейге түйгені бар. Келмей, көре алмай қалған балалардың алары көп еді...

Қарқаралы аудандық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі

«Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық Заңының 14-бабының 9) тармақшасына, 46-бабының 3-тармағының 1) тармақшасына, 112-бабының 1-тармағына сәйкес

2023 жылғы 19 наурыздағы Бірмандатты аумақтық сайлау округтері бойынша сайланатын Қазақстан Республикасының мәслихаттарының депутаттарын сайлау нәтижелері туралы Қарқаралы аудандық сайлау комиссиясының хаттамасының негізінде Қарқаралы аудандық сайлау комиссиясының 24 наурыздағы №8 Шешімімен Қарқаралы аудандық мәслихаттың бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша депутаттары тіркелді:

№ 1 Мәди сайлау округі бойынша – Акатаев Айтбек Кудайбергенович;

№ 2 Әубәкіров сайлау округі бойынша – Оспанов Саят Кайратович;

№ 3 Жәнібеков сайлау округі бойынша – Хасен Айбол Болатұлы;

№ 4 Абай сайлау округі бойынша – Мусәғалиев Ғалим Мусәғалиевич;

№ 5 Металлург сайлау округі бойынша – Тыныбекова Умсынай Салыковна;

№ 6 Мектеп сайлау округі бойынша – Асқар Қуаныш Төлешұлы;

№ 7 Қазыбекби сайлау округі бойынша – Байназарова Гүлмира Оралбековна;

№ 8 Бесоба сайлау округі бойынша – Сапаров Биржан Сағынбаевич;

№ 9 Көктас сайлау округі бойынша – Хумұрағ Нұрбек;

№ 10 Нұркен сайлау округі бойынша – Байтуллин Нұрлан Мадигалиевич;

№ 11 Айнабулақ сайлау округі бойынша – Жұмашев Асылназ Алтынбекулы;

№ 12 Аманжолов сайлау округі бойынша – Райымбеков Улан Тулеуханович.

Қарқаралы аудандық сайлау комиссиясы.

Тұрғындардың назарына!!!

2023 жылғы 27 ақпанда Пенитенциарлық мекемелерде және полицияның қызметтік үй-жайларында, сондай-ақ құқық қорғау органдарының барлық жедел-тергеу бөлімшелерінде бейнебақылау жүйелерінің жұмыс істеуі туралы қағида қабылданғанын хабарлаймыз.

Қағиданың негізгі мақсаты полиция қызметкерлері тарапынан полиция бөліміне жеткізілгендерге, қылмыстық іске қатысушы тұлғаларға азаптау фактілерін алдын-алу және болдырмау.

Яғни, құқық бұзушы тұлғаны полиция ғимаратына жеткізу барысында барлық іс-әрекеттер полиция қызметкерінің бейнежетонына жазылу қажет.

Қарқаралы ауданының прокуратурасы Қарқаралы ауданының полиция бөлімінің бас ғимаратының кіре берісінде ақпараттық стендте аудандық кезекші прокурорлардың тізімі

орналастырылған.

Сотқа дейінгі тергеп-тексеру кезінде құқық қорғау қызметкерлері тарапынан жеткізу, ұстау немесе қылмыстық істерді тергеу барысында қолданыстағы қылмыстық заңнама талаптарын сақтамау мәселелері бойынша 8-721-46-31-165 телефонына хабарласа аласыздар.

Қарқаралы ауданының прокуратурасы

Хабарландыру

«Қарқаралы ауданының жер қатынастары, сәулет және қала құрылысы бөлімі» мемлекеттік мекемесі "Қарқаралы" газетіне 2023 жылдың 11 наурыздағы №10 басылымға жарияланған ауыл шаруашылығы мақсатындағы жер учаскелерін жалға беру конкурсына қойылған Бақты ауылдық округіне қарасты 11 лот (жалпы көлемі 423,3958 га) ойнатылмайтындығын, тізімнен алынып тасталғандығын хабарлайды.

Хабарландыру

***Қарқаралы қаласындағы Қуанышбаев көшесіндегі 33 үй сатылады. 2012 жылы салынған. 3 бөлмелі үйдің ішінде дәретхана, жуынатын бөлме, ыстық су мен суық су ағып тұр. Жанында азық-түлік дүкені мен бөлек салон бар. Дүкен тұрақты жұмыс істеп келеді. Өз алушыларымыз бар. Үй, азық-түлік және салонды жылытатын пеш жағатын жері бөлек орналасқан, бау-бақшасы үлкен, көмір қора, гараж бар. Тел: 8 775 697 1158.

***Көктас ауылында үй сатылады. 5 бөлмелі-120 кв.м. Үйдің төбесі биік, терезелері үлкен, жөндеу жүргізілген, үйге су тартылған, скважина, көріз жүйесі өткізілген, дәретхана мен жуынатын бөлме іште, үйдің сыртқы жағы жылытылған пеноплекс, пеші жаңа, аз көмірмен жылиды. Терезе пластик, қорасы кең, мал өсіруге ыңғайлы, бақшасы үлкен, үй ауылдық шеткі көшесінде орналасқан. Мал ұстауға ыңғайлы. Ауласы кең. Бағасы келісім бойынша 8 701 606 11 16, 87214633587, 87753864642.

***Астық қоймасы сатылады Көктас ауылында, жалпы аумағы 800кв.м, қабырғасы темір/бетон, 1990 жылы залынған ғимарат, бағасы келісім бойынша 87016061116, 87214633587, 87753864642.

Біздің электрондық

поштамыз:

E-mail:

karkaraly_too@mail.ru

01 тамыз 2022 жылы қайтыс болған азамат Сенбеков Мураттың атына мұралық істің ашылуына байланысты, барлық мүдделі тұлғаларға Қарқаралы қаласы, Т.Әубәкіров көшесі 36шы үй №3ші кеңсе (ЦОНға қарсы 5 қабатты үйдің 1ші подъезінің 2ші қабаты) мекен- жай бойынша нотариус Разакова Асет Аннасовнаға хабарласуларыңыз сұралады. Телефон -31-515, 8-7017514937

2022 жылдың қазан айының 26 күні қайтыс болған азамат Боранбаев Ербол Советовичтің атына мұрагерлік іс ашылды. Барлық мүдделі адамдар Қарқаралы қаласы Т.Әубәкіров көшесі 21А ғимарат 3-бөлме мекенжайы бойынша нотариус Какибаев Даулет Амангельдиевичке хабарласуыңызға болады. Тел. 8702 391 0 333

ЕСКЕ АЛУ

Егіндібұлақ ауылының тумасы ардақты әке, қадірлі ата **Аман Мақышев** 4 наурызда дүниеден өткеніне 1 жыл толды. Тіршілігінде елге сыйлы, еңбекқор, отбасының тірегі бола білген ағамыз бірнеше жылдан бері "Замандастар" хор ұжымының белді мүшесі болды. Дауысы да өзі де бір керемет жан еді. Тумақ бар да өлмек бар дегендей арамыздан сұм ажал алып кетті. Күліп ойнап жарқылдап жүрген Аманды сағынышпен еске ала отырып қабірі жарық, топырағы мамық болсын деп дұға бағыштаймыз.

Еске алушылар: **«Замандастар» ұжымы.**

ХАБАРЛАНДЫРУ

"Алтай Полиметаллы" ЖШС Қарағанды облысындағы "Көктасжал" мыс порфирлі кен орнының тау-кен жұмыстарының жоспарына қоршаған ортаға ықтимал әсерлер туралы есеп бойынша ашық жиналыстар нысанында қоғамдық тыңдаулар өткізілетіні туралы хабарлайды "Алтай Полиметаллы" ЖШС (Көктасжал кен орнын өнеркәсіптік игеру жобасын түзету) 03.05.2023 ж. сағат 15:00-де мекен-жайы: Қарағанды облысы, Қарқаралы ауданы, Шарықты ауылдық округі, Теректі ауылы Қазыбек би көшесі, 13 үй, "Алтай Полиметалы" ЖШС вахталық кенті АБК, акт залы.

Шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин енгізілген жағдайда, қоғамдық тыңдаулар ZOOM қосымшасы арқылы онлайн режимде өткізіледі. ZOOM конференциясына онлайн қосылуға сілтеме: <https://us05web.zoom.us/j/9331712585?pwd=YkZEEZWl3aIRRTBPBecydWNTWUlwZD09>. Идентификатор конференциялар 933 171 2585. Кіру коды: 3fQq2c.

Жоспарланған қызметтің бастамашысы - " Алтай Полиметаллы " ЖШС, БСН 050740000965, кәсіпорынның заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Қарағанды облысы, Шарықты а. о., Теректі а., Қазыбек Би көшесі, №13 үй, 2 пәтер. Электронды адрес: info@altaypm.kz Тел.: +7(7215)96-11-30

Құрастырушы есеп берушіден "АлГеоРитм" ҰКП ЖШС, БСН 120 240 023 486, кәсіпорынның заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Қарағанды облысы, Қарағанды қаласы, Республик даңғылы, 42 ғимарат, кеңсе 3. Электронды адрес: info@algeoritm.kz. Тел.: + 7 (7212) 25 23 45

Материалдармен бірыңғай экологиялық порталда танысуға болады: <https://ecoportal.kz>, <https://www.gov.kz/memleket/entities/karaganda-tabigat?lang=ru>

Ескертулер мен ұсыныстар: сілтеме бойынша қабылданады: <https://ecoportal.kz> Қарағанды қ., Лобода к-сі, 20, тел 8 (7212) 56-81-66, expertiza.upr_krg@mail.ru.

Қосымша ақпаратты есеп берушіден алуға болады: "АлГеоРитм" ҰКП ЖШС - info@algeoritm.kz, ұялы тел. 8 702 888 33 77.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО «Алтай Полиметаллы» сообщает о проведении общественных слушаний в форме открытых собраний по отчету о возможных воздействиях на окружающую среду к плану горных работ меднопорфирового месторождения «Коктасжал» в Карагандинской области ТОО «Алтай Полиметаллы» (корректировка Проекта промышленной разработки месторождения Коктасжал) которые состоятся 03.05.2023 г. в 15:00 по адресу: Карагандинская область, Каркаралинский район, Шарыктинский сельский округ, село Теректы, ул. Казыбек би, д. 13, вахтовый поселок ТОО «Алтай Полиметаллы» АБК, актовй зал..

В случае введения ограничительных мероприятий, в том числе карантина, общественные слушания проводятся в онлайн режиме через приложение Zoom. Ссылка на онлайн подключение к конференции Zoom: <https://us05web.zoom.us/j/9331712585?pwd=YkZEEZWl3aIRRTBPBecydWNTWUlwZD09>.Идентификатор конференции 933 171 2585. Код доступа: 3fQq2c.

Инициатор намечаемой деятельности — ТОО «Алтай Полиметаллы», БИН 050740000965, Юридический адрес предприятия: Республика Казахстан, Карагандинская область, Каркаралинский район, Шарыктинский с.о., с.Теректы, улица Казыбек Би, дом №13, Квартира 2. Эл. адрес: info@altaypm.kz Тел.: +7(7215)96-11-30

Составитель отчета ТОО НПК «АлГеоРитм», БИН 120 240 023 486, Юридический адрес предприятия: Республика Казахстан, Карагандинская область, г. Караганда, пр. Республики 42, офис 3. Эл. адрес: info@algeoritm.kz Тел. + 7 (7212) 25 23 45

С материалами можно ознакомиться на Едином экологическом портале <https://ecoportal.kz>, <https://www.gov.kz/memleket/entities/karaganda-tabigat?lang=ru>

Замечания и предложения принимаются: по ссылке <https://ecoportal.kz> и по адресу г. Караганда, ул. Лободы 20, тел 8 (7212) 56-81-66, expertiza.upr_krg@mail.ru.

Дополнительную информацию можно получить у составителя отчета: ТОО НПК «АлГеоРитм» - info@algeoritm.kz, сот. 8 702 888 33 77.

Ассенизатор-ГАЗ-53

сатылады (вариант). 1992 жылғы, техникалық жағдай жақсы, құжаттары дұрыс.

87026328567
хабарласуға
болады.

НАШИ ОКНА.

Изготовление и установка пластиковых окон,дверей,витражи, балконы под ключ.также установка межкомнатных и входные двери. Гарантия качества. Тел:87788438048ватсап.87075785350 .

Қарқаралы аудандық білім бөлімі мен білім беру қызметкерлері кәсіподақ комитеті және Нұркен ауылына қарасты № 10 орта мектеп ұжымы мектеп мейіркесі Әшім Назымға әкесі **Көккөзов Ерланның** қайтыс болуына байланысты қайғысына ортақтаса отырып көңіл айтады.

Қарқаралы аудандық білім бөлімі мен білім беру қызметкерлері кәсіподақ комитеті және Қарқаралы қаласындағы № 1 орта мектеп ұжымы зейнеткер ұстаз **Ахманова Дамегүл Хасенқызының** қайтыс болуына байланысты отбасына, туған-туыстарына қайғы-ларына ортақтаса отырып көңіл айтады.

Спартакиада

Мемлекеттік қызметкерлеріміз мергендік танытты

Ұлыстың Ұлы күні қарсаңында Қарағанды қаласында тұңғыш рет Ұлттық спорт түрлерінен облыстық спартакиада өтті. Айтары сол, жарыс алаңында – кәсіби спортшылар емес, мемлекеттік қызметшілер қатысты. Жарысқа жалпы қала аудандардан 15 команда қатысып командалар дүбірлі додада барын салды.

Жарыс 5 спорт түрінен өткізілді. Ауданымыздан мемлекеттік қызметшілер қатысқан сайыстарда командалық есепте садақ атудан ІІ-ші орын, кір тасын көтеруден ІІІ-ші орын, асық атудан І-ші орынды иеленді. Жекелей есепте тоғызқұмалақ ойынынан Тусупов Қайырбек ІІ-ші орын, Садақ атудан ерлер

арасында ІІ-ші орынды Альпейсов Бауыржан және қыздар арасында ІІ-ші орынды Сейлханова Мейрамгүл, асық атудан Баймаканов Асхат І-ші орынды иеленді. Мемлекеттік қызметшілерімізді жеңісімен құттықтаймыз!

Ақмарал МАҚСЫМ

Сақтансаң сақтайды

«Қазақстан – туберкулезден азат ел!»

Қолжеткен жетістіктерге қарамастан туберкулез ауруы Қазақстанда жыл сайын мыңдаған адам өліміне себеп болатын денсаулық сақтау саласының ең маңызды бір мәселелерінің бірі болып қалуда. Қарағанды облысы бойынша туберкулез сырқаты өсуде, туберкулездің дәрілерге төзімді түрі кең таралып келеді. Оның басты себебі науқастардың әлеуметтік жағдайы болып табылады. Туберкулез ауруы, белгілері, оның берілу жолдары туралы халықтың ақпараттылығы жеткілікті. Уақыт өзгеріп, адамдар жан-жақты бола тұра, барлық нысаналы топтар арасында адамдардың өзбетінше жылына бір рет медициналық тексерістен өтіп отыруы халық арасында қалыптаспаған жағдай. Ауырған кезде ғана, болмаса медицинаның көмекке кеш жүгінуі факторы айтарлықтай орын алып келеді. Тағы бір орынсыз жағдай өкпе ауруларын ерте кезеңінде анықтау мақсатында жасөспірімдер мен ересектерге флюорографиялық тексеру бағытталған, алайда адамдардың флюорографиядан бас тарту фактілері жиі кездеседі. Осы жағдайлар адамдардың жеке бастарының жауапсыздығы немесе қоршаған ортаға жан ашырлықтың жоқтығын дәлелдейді. Туберкулез ауруының ел арасында таралуы халықтың әлеуметтік жағдайының толықтай жақсарып кетпегенін, салуатты өмір салтын ұстанбағанының көрсеткіші деп те айтуға болады. Сондықтан туберкулез бен ауыратын науқастарға психологиялық тұрғыдан, қаражат жағынан, жалпы жан-жақты көмек керек екені айдан анық. Туберкулезге шалдыққан науқастардың 70 % 30-55 жас аралығындағы еңбекке жарамды адамдар болғандықтан, туберкулез анықталған жанұялар үлкен зардаптарға душар болды, осындай жағдайлар жиі кездеседі. Осыған байланысты, барлық деңгейдегі бизнес құрылымдары Дүниежүзілік экономикалық форумның сауалнамасы «Денсаулық» бөлімінің мәселесі бойынша орта және ірі кәсіпорындарының өсіресіе «Қазақмыс», «Абыз», «Алтайполиметал» басшыларын аса жауапкершілікпен қарату мақсатында, жұмысшыларды жылына бір реттік флюорографиялық тексерістен өткізу мәселесін колға алу, міндеттеу. Туберкулез ауруының алдын алу, ерте анықтау және емдеу мәселесі жөнінде ақпараттандыруды күшейту қажет, себебі оның нәтижесі азаматтардың саулығын арттыру немесе денсаулығын сақтап қалуға әсер етеді, ел рейтингісіне әсер етеді.

СӨСҚҰО-ның ұйымдастыру–әдістемелік қолдауымен республика өңірлерінде Дүниежүзілік туберкулезге қарсы күрес күні (24 наурыз) және оған орайластырылған туберкулездің алдын алу бойынша 24 ақпан мен 23 наурыз аралығында айлық өткізіледі. Айлық ұраны «Қазақстан – туберкулезден азат ел!».

Дүниежүзілік күн мен айлықты өткізу мақсаты:

- МСАК дәрігерлерінің туберкулезді ерте диагностикалау мен профилактикалық шараларды күшейтуге қатысты сақтықты арттыру;
- Жұмыс беруші мен қызметкерлердің өз денсаулықтарына ортақ жауапкершіліктерін қалыптастыру, салауатты өмір салтын ұстану мен профилактикалық тексеруден уақытылы өтуге жағдай жасау;
- Халыққа туберкулездің алғашқы белгілері, дер кезінде емделудің тиімділігі, алдын-алу шаралары, оның ішінде шылымқорлықтан, есірткіден, алкогольдан бас тарту, үйлесімді тамақтану мен дене белсенділігін сақтау туралы хабардарлығын арттыру.
- Қазақстан Республикасында аталған ауру мәселесіне көзқарасты өзгерту мақсатында жұртшылықты тарту, туберкулез әлеуметтік аурулар қатарына жататын болғандықтан адамдардың жағдайдын жақсарту үшін қоғамның күшін жұмылдыру.

Қарқаралы ауданы бойынша медициналық мекемелерінің тарапынан туберкулез ауруының алдын алу, анықтау, емдеу мақсатында жұмыстар мәресіне жеткізіліп

жүргізіліп келеді. 2022 жыл бойына флюорографиядан 12 732 адам өтіп, 1895 адамда өкпе патологиясы анықталып, тексерістен өтті, арасынан онкологиялық өзгерістер мен басқа да өкпе аурулары анықталған және 4 адамда туберкулез ауруы анықталып ем-шара жүргізілуде. Балалар арасында 4734 балаға Манту сынамасы жоспарланып, 4467 балаға жүргізілді, сырқаттылық анықталған жоқ. Ауданымызда ата-аналарының бас тарту себебінен 70 балаға вакцина жасалмаған, балалардың алдағы өмірі қоғамды алаңдатып отырғаны баршаға мәлім. Осы балалардың ата-аналарына түсіндіру шаралары жүргізілуде.

Қадірлі оқырман қауым, Туберкулез сырқаты туралы, алдын алу шараларымен таныс болыңыздар!

Туберкулез – ауруының қоздырғышы Кох таяқшасы. Ол адамның өкпесін, ішегін, сүйегін, буынын, бүйрегін, және т.б. ағзаларын зақымдайды. Бұллардың ішінде өкпе туберкулезі өте жиі кездеседі.

Науқас адам жөтелгенде, түшкіргенде адам түкірігі-мен, сілпекеймен 1-2 метрге ауаны ластайды, сөйтіп сау адам тыныс алғанда оның жоғарғы тыныс жүйесіне еніп, өкпесіне жетеді. Өкпе туберкулезінде адам әуелі аздап жөтеледі де, бара-бара адам қаны азыайп жүдейді. Тамаққа тәбеті шаппайды, ұйықтағанда терлей береді, дене қызуы кешке қарай 37-37,5 градусқа дейін көтеріледі. Сондай-ақ, науқас адамның ас ішетін ыдысында, орамалында, төсек-орнында және т.с.с туберкулез микробы болатынын да ұмытпауымыз керек. Сау адамның осылардан да туберкулез жұқтыруы мүмкін. Туберкулез микробы жұққан адамның бөрі бірдей ауыра бермейді. Адамның денесінде микробқа қарсы күресетін күш (иммунитет) микробтың зиянды әрекетіне жол бермейді. Кох таяқшасы адамның әлеуметтік тұрмыс жағдайы нашарлағанда , БЦЖ вакцинасы егілмеген жағдайда, жүдегенде және адам басқадай аурулармен ауырғанда туберкулез, аға әлсірегенде, таяқшалары бас көтеріп, өкпе туберкулезін қоздырады. Қанмен тараған микроб бүйректі, сүйекті және басқа да мүшелерді зақымдайды.

Туберкулез сырқатының алғашқы белгілері: 2 аптадан артық жөтел және қан аралас қақырық бөлінесе Артық терлеу, өсіресе түнгі мезгілде. Дене қызуының көтерілуі. Арықтау Тәбеттің төмендеуі. Кеуде қуысының түйілуі. Өлсіреп, еш нәрсеге зауқы соқпауы. Осы айтылған белгілердің біреуі білінсе дәрігерге көрініңіз!!!

Алдын-алу шаралары: Салауатты өмір салтын сақтау. Спортпен шұғылдану. Алкоголь мен темекі шегуден бас тарту.

Ересектер мен жасөспірімдер жылына 1 рет флюорографиялық тексерістен өтуге міндетті.

Нәресте дүниеге келгенде 3-ші-4-ші күндері туберкулезге қарсы вакцинамен егіледі, 6-7 жасында қайталап егеді. Бұл вакцина организмнің қорғаныш күшін нығайтады.

Таза ауада көбірек демалған жөн. Колориялы тамақтармен тамақтану қажет. Еңбек және демалу тәртібін сақтаңыздар! Қадірлі оқырман қауым!!! Туберкулез сырқатын жою мақсатында жалпы ел болып, әрбір азаматтар мен азаматшалар өз денсаулығына мұқият қарап, алға қойылған талаптар мен міндеттерді орындауда бүкіл медицина қызметкерлері ат салысса, жоғарыдағы қағидалар орындалса, тек осы жағдайда туберкулез сырқатының таралуына жол бермеуге болады.

Ақмарал НҰРМАҒАНБЕТОВА,
Қарқаралы ауданының орталық
ауруханасының фтизиатры

Жылдың басы hәм жасы

(Соңы. Басы 1-бетте).

Бұл мейрамның қазіргі атауы парсыныкі болғанымен, бұрнағы заты – түріктің өзінікі. Айтпағым, мәдениеті тарихтың терең қойнауынан бастау алатын парсы жұртын кемсітіп, олардың да тұрмыс салтына тән мерекені жоққа шығару емес. Тек, дәстүрдің көне түркілерден келе жатқанын дәйекті дәлелдер мен деректерге сүйене пайымдап көру. Осы мақсатта қазақтың дәстүрі мен Ресейдің Орал мен Алтай арасындағы тұмса табиғатының аясында тілі мен тінін саф күйінде сақтаған түркі ұлыстарының салтына жүгіндік. Түріктің талбесігі – алтын Алтайда табиғаттың төрт мезгілі түрліше құлпырып, әр маусым өзара айқын ажыратылған. Көктемі мен жазы, күзі мен қысы еншілеріне үш айдан алған. Қазіргі наурыз айының аты ол заманда ергеу еді. Не себепті ергеу? Ергеу, көктеу, мезгеу... Өз Жәнібек ханның саяси кеңесшілерінің бірі, тарихшы, шипагер-ғалым Өтейбойдақ Тілеуқабылұлы көктемнің үш айының атауын «Шипагерлік баян» кітабында осылай жазып қалдырған. Ақылға қонады. Өйткені, ергеу – еруді, көктеу- көк шыққанын... білдіреді. Ергеу айында күн мен түн теңелетін мезетті көшпелі жұрт ежелден білген және күні бүгінге дейін тойлап келеді. Өйткені, аспан өлемінен түйген білімі терең-туғын. Алдыменен, отбасының жебеушісі отыз басты От-Ана мен қасиетті Жер-Анаға тәу етіп, даладағы ошақтың отына май құйып, шоғына ас салып, алаулаған жалынмен қырық басты Қыс-Ананы шығарып салған. Осыған ұқсас жоралғыны жаңадан отау тіккен ұйда қазақтар мен көне түріктердің жаңа түскен келіндері жасаған. Бірақ, көктеу мейрамында мұны тек бақыслар ғана атқарған. Оларға тәу еткен соң адамдар ең бірінші өлілерді еске алып, құрбандық шалған. Содан кейін тірілермен көрсікен. «Өлі разы болмай, тірі байымайды» деген сөз содан қалса керекті. Ал, көрісу дәстүрі еліміздің батыс өңіріндегі қазақтарда әлі де сақталған. Айтпақшы, бізде Рамазан айында айтылатын жарапазанның төркіні де – осы ескіден. Бала мен шаға жиылып, ауылды аралап, әже мен ежеден көктеудің келіп қалғанын сүйіншілеген. Сол шақта әр үйдің есігі айқара ашылып, алпақотан жайғасқан жұрт ас ішіп, еңгіме-дүкен құрған. Кейінгі ислам дәуірінде бұл салт тілемсектікке айналып, сорлы қалыпқа түскендей күй кешті. Тарихшы В.Радлов түркілер жайлы бірінші кітабының алғысөзінде бабалар тілінің қуаттылығына таңдана тұрып, «...олар араб пен парсының мәдениетін санасына ... бойұсына сіңірді» деп жазғаны біраз жайттың бетін ашатындай. Сол заманда дін исламды ғана алмай, тіліміз бен ділімізді жаралап, құлдық қамытты мойнымызға іліп алдық-ау деп ойлаймын. Өйтпесе, бабаның қосағы «ежені», жас бала мен бозбаланың арасын жалғаған «шағаны» ұмытпас едік. Ол заманда да аналар ошақтың салмағынан қара қазанына мерекелік ас дайындаған. Асулы етті сүзіп алған соң, сарыала сорпаға емдік құрақ шөптер қосып, көже қайнатқан. Себебі, көнекөздер «құзынсарыда» жуанның жіңішкеріп, жіңішкенің үзілетінін біліп, ағзадағы дөрумен жетіспеушілігінің орнын осылай толтыратын болған. Бұл ас бүгінгі күні Алтай мен Орал тауының аралығын мекен еткен жұрттарда – сол қалпында, ал Алты Алаштың баласында наурызкөже күйінде сақталған. Түркілер күн мен жердің қозғалысын шоқжұлдыздардың орналасуы арқылы бағдарлап, наурыз, маусым, қыркүйек, желтоқсан айларының маңызды межелерін мерекелеуді қалыптастырған. Өйткені, сол уақыт аралықтары астрономиялық құбылыстар екенін ежелден зердесіне түйген. Наурызда күн теңеледі. Табиғат оянады. Маусымда күн шарықтайды. Тіршілік рахатқа кенеледі. Қыркүйекте қайта теңеседі. Үйге молшылық келеді. Желтоқсанда күн тоқырайды. Айналаны қараңғылық тұмшалайды. Сондықтан, жылдың көктемнен басталып, қыспенен аяқталатыны адамның ғұмыр жасына сәйкес келуі де бекер емес. Қалың орманның аясында кіндігі кесілген түркілер балқарағай мен қайыңды қатты қадір тұтып, киеге балаған. Өйткені, олардың жаңғағы мен бұршігі мол болса, жабайы аң-құстың да қарасы көп болған.

Ендеше, аңшының да қанжығасы жиі майланады деген сөз. Сондықтан, әр жылдың аяғында ағаш бұтақтарын безендіретін болған. Біздің әулие тұтып, ағашқа ақтық байлайтынымыз содан қалған. Бірақ, қол білсе де, ес ұмытқандықтан, осы ғұрыпқа кейіннен Иса пайғамбардың қауымы иелік етіп кетті. Бұл – Тәңіртауды Тянь-Шанский, тарпаң жылқыны Пржевальский меншіктегендей барымта. Біз олардың барлығын қарсылықсыз қабылдадық. Өйткені, жадымыздың рухани бөлігі амнезияға ұшыраған еді. Қола дәуірдің алғашқы кезеңінде адамзаттың көп бөлігі алғашқы қауымдық құрылыстан азырақ ілгері еді. Ал, түріктердің өркениеті биік-туғын. Себебі, ат тұяғымен жаһанды құйынды шаңға көміп, күллі дүниені тітіреткен бабалар арбаға алғашқы болып дөңгелек орнатты. Сол сәтте дүние шыр айналып, әлемдік тарих сахнасында ең құдіретті империялардың басым денін түріктер құра бастады. Қытайға қорған соқтырды. Ескендір мен Кирдің сағын сындырды. Рим дірілдеп, Еділге тізе бүкті. Жаһанды жалпағынан басты бабалар. Жау таппаған сол шақта бауырға бауырды талатып, Тәңірінің қарғысына ұшыраған да тағы сол түркілер. Оған дәлел – Ақсақ Темір мемлекетінің Алтын Орда мен Осман империяларының күйреуіне себепкер болуы. Алтын Орда иелік еткен дархан даланың алып атырабы бізде қалғанымен, данасы мен дарасы іргедегі ормандай елге сіңіп, қанын асылдандырып, тілін байытты. Өйтпесе, Мәскеудің маңын жайлаған қыпшақтың қалың қосыны аспанға ұшып кетті деймісің. Оған қарапайым мысал, біз «Мен» дейміз, олар «Я» дейді. Біз «Маған», «Менге» десек, олар «Мне», яғни, «Менге» дейді түркілердің тілінде. Алысқа ауадап кетпей тұрғанда, аяңдап наурыздың басты құбылысының бірі Самарқанның көктасына келейік. Самарқанның қабырғасы біздің дәуірден бұрынғы VII ғасырда қаланған. Яғни, оның негізін қалаушы сақтар болған. Себебі, Геродоттан жеткен тарихи деректерге сүйенсек, ол өңірді сол заманда хаомаварға сақтары жайлаған және қаланың аты Симесикент болған, мұны Әмір Темірдің ордасындағы испан елшісі Руи Гонсалес де Клавихо өз саяхатын баяндайтын жазбаларында анықтап тұрып, жазып қалдырған. Бұл қала қытай деректерінде Симесикан деген атпен белгілі. Мағынасы – семіз қала. Түрікше жіктер болсақ, семиси – семіз, кент – қала. Барлығы айқын. Мұны X ғасырда өмір сүрген парсының энциклопедист-ғалымы Әбу Райхан әл-Бруни мен XIII ғасырда ғұмыр кешкен армянның Сумбат есімді жылнамашысы да жазып қалдырған. Уикипедия солай деп сайрап тұр. Олай болса, арасын мыңдаған шақырым бөліп жатса да, көктастың жібитінін білген терістіктегі халық пен түстіктегі жұрттың рухани тұтастығын осыдан-ақ аңғаруға болады. Өлде, олардың жадында бұл құбылыс сонау мұз дәуірінен сақталған ба екен? Соңғы жүздеген жылдарда жаһанды тізгіндеп, ғылым мен технологиясын ілгерілеткен елдер түркінің мыңдаған жылдық тарихын бұрмалап бақты. Алайда, қиянатқа қадам баспайтын, ғылымға адал Вильгельм Томсен сынды ғалымдардың арқасында ақиқаттың ақтаңдақ шымылдығы түрілген болатын. Соның арқасында қорғандар мен қалалардың, руналар мен таңбалардың тылсын құпиялары ашылды. Десек те, түркі халықтарына ғана тән салт-дәстүрді, тілдегі түбір сөздерді және олардың этногенезіне қатысқан тайпаларды басқа ұлыстарға телуге құмар, империялық кеудемсоқтығы кәсібилігінен басым ғалымсымақтар әлі де жетерлік. Олардың мақсаты өзінің құлдық тарихын жасырып, басқаны кемсіту екендігі – белгілі жайт... Түйіндей келгенде, әлі де орыс тілінің ересен ықпалымен дойтш халқын неміс деп, ханзу ұлтын өзіне жақын қидан жұртының есімімен егіздеп, қытай деп жүрген қазаққа алдымен наурыздың «ергеу» деген атын қайтару керек сияқты. Ал, Наурыз мейрамының атауын иеленіп қалса, жарасымды болмақ. Жалпы, ғылым мен білімнің сәулесін шашқан ағартушылыққа ден қоймай, халқының саны кем, тілінің халі мүшкіл, рухы жаралы жұрттың еңсесін тіктеп, өткенін қайыра жаңғыртуы – оңайға соғар іс емес.